

(A) művelődés terén minden új színház felér egy új vasúttal. (Rotthausser Miksa. [Ruttkai György.]

Művész. Oly személy, ki valamely szép-művészetet gyakorol, melynek a festészek, szobrászok, zenészek, költők. Nemesebb értelemben oly személy, kinek a szépművészet egyik vagy másik ágában elismert neve van. A színészek is e kategóriába tartoznak. (Czuczor—Fogarassy: Nagy szótára.)

Művész az, ki a szépnek és igaznak önmagában termő magját eredeti és teljesen egyéni formában juttatja kifejezésre. (Császár Imre.)

Művészet. Általában a szépművek gyakorlata, s mindaz, ami a szépművek lényegét, valóját teszi, melyeknek főcéljok a széptani szabályokhoz mért kellemes gyönyörködtetés, vagy a kellemesnek a hasznossal széptanilag való egyeztetése. Ilyenek a zenei, festői, szobrászi, színészi, írói művészetek, stb. (Czuczor—Fogarassy: Nagy szótára.)

Művészet. Régente úgyis mondták: művészség.

(A) művészet nemzetközi, mert a szép ugyanaz a Fokföldön, mint nálunk. De a magyarság eszméinek megerősítésére és fejlesztésére olyan nagy a szükség, hogy a magyar művésznem csak nevében, de lélekben is magyarnak kell lennie. (Ujházi Ede.)

»**Művész hazája széles e világ!**« Szállóige Arany János: »A költő hazája« (1850.) c. verséből.

Művész-páholy. Színházakban a színpad előtti jobb- és baloldali páholy neve. (A művészek azonban csak akkor nézhetik innen az előadást, ha azt az igazgatóság nem adja ki.)

Művészszínház. (Moszkvai) Budapesten a Fővárosi Operett Színházban 1925. máj. 22-én mutatkozott be. Tagok névsora ez volt: Szjerov, Krizsanovszka, Zelenkij, Baksejev, Krinyanovszka, Bogdanov, Komisarov, Virubov, Sarov, Maszalinov,

Pavlov, Vasziljev, Cicijanov, Tamirov, Germanova, Kramopolszkája, Leviczka, Bahareva, Polnektova, Sekevics, Pettov, Pavlenko stb. Újra eljöttek 1926. ápr. 24-én; ekkor a Renaissance Színházban léptek fel. A Belvárosi Színháznak 1929. jan. 30-án voltak a vendégei. (»Éjjeli menedékhely«.)

Művész Színpad. Megnyílt Budapesten, a Csengeri ucai Hajózási Klub helyiségében, 1922. nov. 3-án. Igazgató: Révész Ferenc. Tagok: Berky Lili, Hegyi Rózsi, Szebeni Margit, Gózon Gyula, Bende László, Békeffi László, Mihályi Vilma, Kálnai Iloná, Szemere Gyula. A színház rövid ideig működött. 1925. nov. 3-án újból megnyitották szerződés nélküli színészek közreműködésével. Első előadásul Uray Dezső: »A méltóságos papa« c. vígjátéka került bemutatásra. Újból megszűnt december elején.

Művészeti Lapok. Zeneművészeti és képzőművészeti szaklap. Szerkeszti Kéry Gyula és Merkler Andor. Kiadótulajdonos: Rózsavölgyi és Tsa. 1895. nov. 17. Budapest. Megszűnt 1896. jún. 28.

Művészi körút. A fővárosi színészek vendégszereplési mozzanatát nevezik így. Leginkább nyáron történik, midőn a fővárosban sztagnál a művészi élet; ilyenkor különösen a nagyobb vidéki városokban tartanak előadásokat a vendégszereplők, de meglátogatják a népesebb fürdőhelyeket is. (Az alkalmi impresszáriók ilyenkor aratnak legdúsabban.)

Művészi pauza. A játék folyamán előforduló szünet, amidőn a szerep szavai helyett a játék kifejező erejével tölti ki a művész az időt.

Művészvilág. Szerkesztőtulajdonos Rudnai Győző. 1899. máj. 1-én indult meg, mint kétheti lap. Szünetelés után havi folyóirat lett belőle és 1902-ben megszűnt.

Művezető. Színházaknál így hívják azon egyént, aki arra van hivatva, hogy a színház művészi és adminisztratív ügyeit vezesse és szakértelmével irányítsa. Legtöbbnyire színházi rendezők a művezetők, mint akik a színpad tudománya körül